

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету

Ірина БОНДАРЕНКО

«29» серпня 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТВОРЧІ РОБОТИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма **Українська мова та література**

спеціалізації 035.01 Українська мова та література

спеціальності 035 Філологія
галузі знань 03 – Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ

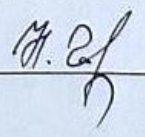
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови **Меркулова Оксана Володимирівна**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української мови

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри української мови

Раїса ХРИСТІАНІНОВА

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

Наталія ГОРБАЧ

2024 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету

_____ Ірина БОНДАРЕНКО
« _____ » _____ 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТВОРЧІ РОБОТИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма **Українська мова та література**

спеціалізації 035.01 Українська мова та література

спеціальності 035 Філологія
галузі знань 03 – Гуманітарні науки

ВИКЛАДАЧ

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри української мови **Меркулова Оксана Володимирівна**

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української мови

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2024 р.
Завідувач кафедри української мови

_____ Раїса ХРИСТІАНІНОВА

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____ Наталія ГОРБАЧ

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: gorytsvit1977@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2597>

Телефон: +380671609874

Інші засоби зв'язку: Viber, WhatsApp, Telegram – на вказаному мобільному номері

Кафедра: української мови, ауд. 237

1. Опис навчальної дисципліни

Мета: Сформувати у студентів знання психолого-педагогічних основ формування й розвитку творчих здібностей учнів на уроках української мови. Забезпечити уміння студентів виявляти й розвивати здатність учнів до творчої обробки наявних текстів чи їх фрагментів та до створення нових.

Завдання:

- підготувати майбутніх учителів української мови до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної школи, реалізації концепції мовної освіти в Україні, забезпечити засвоєння студентами системи теоретичних знань і професійних умінь, які допоможуть їм формувати в учнів творчі навички;
- навчити студентів співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної школи, втілювати нові методичні ідеї в практику розвитку творчих здібностей учнів;
- сформувати в студентів навички виявлення й усунення помилок у текстах різних стилів;
- розвивати здатність студентів до спільної з учнями роботи, спрямованої на зміну мовного матеріалу та на створення нових автентичних текстів.

У результаті вивчення навчального курсу студент повинен

знати: основні концептуальні засади мовної освіти в Україні, ідеї Державного стандарту, закладені в змісті та структурі чинних програм з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів; психолого-педагогічні основи формування творчих здібностей учнів на уроках мови; класифікацію навчально-тренувальних вправ; основні види помилок у ході вивчення мови та їх причини;

уміти: осмислювати основні концептуальні засади мовної освіти в Україні; проводити методичний аналіз матеріалу, що вивчатиметься; уміло використовувати дидактичні можливості в ході роботи над готовим чи деформованим текстом; володіти технологією основних методів і прийомів навчального редагування, навчального перекладу, творчого переказу тощо; оптимально використовувати засоби формування в учнів уміння створювати новий текст.

Міждисциплінарні зв'язки. Пропонований курс у плані змісту взаємопов'язаний із віковою психологією, психологією особистості; фонетикою, лексикою, фразеологією, морфологією, синтаксисом української мови.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	5-й	-

Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	28 год.	-
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	14 год.	-
Самостійна робота	78 год.	-
Консультації	ОЧНО: щосереди з 13.00 до 15.00, ауд. 237 (другий корпус) У режимі онлайн – за номером телефону в зазначених на початку месенджерах	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5687	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми прикладного типу в галузі філології в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки й характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний (бесіда, презентації)</p> <p>Метод проблемного викладення матеріалу (навчальна дискусія)</p> <p>Частково-пошуковий (робота з книгою, робота з фактичним матеріалом)</p> <p>Дослідницький (робота з фактичним матеріалом)</p> <p>Інтерактивні методи (case-метод, мозковий штурм)</p> <p>Практичні методи (вправи)</p>	<p>Оцінювання відбувається за накопичувальною системою балів, які ви можете отримати тільки в разі роботи як на практичному занятті, так і в ході виконання завдань для самостійної роботи</p>

<p>ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.</p> <p>СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>СК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.</p> <p>СК 12. Здатність до організації ділової комунікації.</p> <p>ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПРН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію української мови і літератури, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p>		
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МОВЛЕННЕВОЇ ТВОРЧОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. РОБОТА З ГОТОВИМ ТЕКСТОМ

Тема 1. Вступ. Уроки української мови як основної дисципліни в системі середньої освіти. Психолого-педагогічні основи формування творчих здібностей учнів на уроках мови

Загальні положення про вибірково навчальну дисципліну. Законодавча база у вивченні рідної мови в системі освіти. Історія поглядів на систему творчих робіт учнів. Мова і мислення. Мова і мовлення. Чотири види мовленнєвої діяльності. Напрями роботи над використанням конкретних елементів мови. Комунікативні якості мовлення. Мовлення і адресат.

Тема 2. Класифікація навчально-тренувальних вправ

Природне і штучне мовне середовище. Етапи становлення мовленнєвих навичок. Показники розрізнення вправ. Критерії вибору вправ.

Тема 3. Основні види помилок у ході вивчення мови та їх причини

Лексичні та фразеологічні помилки (неправильне слововживання, плеоназм, перекручення фразеологізмів). Граматичні помилки: морфологічні, синтаксичні. Види стилістичних помилок (порушення єдності стилю, штучна образність, штампи).

Тема 4. Робота з готовим текстом. Зміна мовного матеріалу

Членування тексту на складові частини: основні прийоми. Зміна форми або структури мовних одиниць, їх семантики, комунікативного призначення: доповнення мовними одиницями, котрі б завершили структурну організацію матеріалу; введення елементів, необхідних для змістового завершення вислову; розширення завершеного вислову; заміна одних мовних елементів іншими в структурі одиниць вищого рівня; перебудова мовних одиниць відповідно до дидактичних чи комунікативних цілей.

Тема 5. Відтворення деформованого тексту

Залежність складності завдання від кількості компонентів деформованої конструкції. Робота із заданими схемами деформованого матеріалу. Лексичні й граматичні трансформації.

Змістовий модуль 2. ВИДИ ТВОРЧИХ РОБІТ У СЕРЕДНІХ ТА СТАРШИХ КЛАСАХ

Тема 6. Побудова мовних одиниць

Побудова слів. Неузуальне словотворення. Побудова простих речень. Особливості побудови простих односкладних речень, їх відмінність від двоскладних неповних речень. Конструювання складних речень. Складне синтаксичне ціле. Текст.

Тема 7. Навчальне редагування

Знання мовних норм як орієнтир у редагуванні. Психологічна налаштованість на вдосконалення вислову. Робота з контекстами. Редагування одного речення та зв'язних висловлювань. Відмінність редагування як вправи і як процесу, спрямованого на вдосконалення цілісного тексту. Редагування як пропедевтична або завершальна вправа до теми: особливості добору матеріалу. Колективне редагування.

Тема 8. Навчальний переклад

Інтерференція близькоспоріднених мов як одна з причин серйозних непорозумінь. Міжмовна омонімія та робота з такою групою лексики. Застосування перекладу з різною метою. Особливості добору текстів для перекладу в ході вивчення різних тем. Поняття про дослівний та контекстний переклад. Лінгвокультурологічні засади перекладу.

Тема 9. Творчі перекази

Особливості добору тестів для переказів у різних класах. Види завдань для творчих переказів: переказати текст, змінивши особу; написати переказ тексту, змінюючи послідовність передачі окремих епізодів; поширити текст, доповнюючи початок, вводячи новий епізод або додаючи своє закінчення; замінити одні синтаксичні конструкції іншими; ввести в текст ті чи інші порівняння, метафори, епітети, прислів'я, крилаті вирази, цитати. Зміна стилю переказуваного тексту. Переказ із творчим продовженням.

Тема 10. Підготовка до написання творів

Твір як найскладніший вид роботи з розвитку зв'язного мовлення. Види творів у різних класах: від твору-кліше до твору-роздуму. Методика написання творчих робіт. робота над комунікативними уміннями, що формуються в процесі роботи над творами.

Тема 11. Елементи fanfiction на уроках української мови

Основні правила створення фанфіків. Синкретичний характер жанру. Робота зі стилем автора, твір якого береться за основу для продовження. Лінгвістичний аналіз обраного для продовження тексту.

4. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Уроки української мови як основної дисципліни в системі середньої освіти. Психолого-педагогічні основи формування творчих здібностей учнів на уроках мови	2
2	Тема 2. Класифікація навчально-тренувальних вправ	2
3	Тема 3. Основні види помилок у ході вивчення мови та їх причини	2
4	Тема 4. Робота з готовим текстом. Зміна мовного матеріалу	2
5	Тема 5. Відтворення деформованого тексту	2
6	Тема 6. Побудова мовних одиниць	2
7	Тема 7. Навчальне редагування	2
8	Тема 8 Навчальний переклад	2
9	Тема 9. Творчі перекази	2
10	Тема 10. Підготовка до написання творів	2
11	Тема 11. Елементи fanfiction на уроках української мови	2
Разом		20

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 4. Робота з готовим текстом. Зміна мовного матеріалу	1
2	Тема 5. Відтворення деформованого тексту	1
3	Тема 7. Навчальне редагування	2
4	Тема 9. Творчі перекази	2
5	Тема 10. Підготовка до написання творів	2
6	Тема 11. Елементи fanfiction на уроках української мови	2
Разом		10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Уроки української мови як основної дисципліни в системі	1

	<i>середньої освіти. Психолого-педагогічні основи формування творчих здібностей учнів на уроках мови</i>	
2	Тема 2. <i>Класифікація навчально-тренувальних вправ</i>	1
3	Тема 3. <i>Основні види помилок у ході вивчення мови та їх причини</i>	5
4	Тема 4. <i>Робота з готовим текстом. Зміна мовного матеріалу</i>	4
5	Тема 5. <i>Відтворення деформованого тексту</i>	4
6	Тема 6. <i>Побудова мовних одиниць</i>	3
7	Тема 7. <i>Навчальне редагування</i>	3
	Тема 8 <i>Навчальний переклад</i>	3
	Тема 9. <i>Творчі перекази</i>	2
	Тема 10. <i>Підготовка до написання творів</i>	2
	Тема 11. <i>Елементи fanfiction на уроках української мови</i>	2
Разом		30

7. Індивідуальна робота

Індивідуальне завдання складається з написання доповіді або презентації з зазначених тем.

I. Виконання індивідуальної роботи передбачає написання доповіді або презентації із зазначених тем.

Доповідь (презентація) включає: вступ, 2-3 питання основної частини, висновки, список використаної літератури.

У вступі визначається актуальність теми, мета й завдання виконуваної роботи; здійснюється аналіз наявної або використаної літератури.

В основній частині формулюються 2-3 питання плану, в яких розкриватиметься зміст проблеми, історія становлення й сучасний стан проблеми. Кожне питання має закінчуватися чітко сформульованими, такими, що відповідають поставленим у Вступі завданням, висновками.

Список літератури повинен включати не тільки підручники та посібники, але й монографії та джерела (не менше 2). Список літератури складається з 5-7 джерел. При цитуванні обов'язково вказати джерело і сторінку, на якій поміщено цитату.

2. Написання автентичних текстів із використанням розглянутих на лекціях та практичних завданнях НЛП-технологій.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. <i>Вступ. Уроки української мови як основної дисципліни в системі середньої освіти. Психолого-педагогічні основи формування творчих здібностей учнів на уроках мови</i>	2
2	Тема 2. <i>Класифікація навчально-тренувальних вправ</i>	2
3	Тема 3. <i>Основні види помилок у ході вивчення мови та їх причини</i>	2
4	Тема 4. <i>Робота з готовим текстом. Зміна мовного матеріалу</i>	2
5	Тема 5. <i>Відтворення деформованого тексту</i>	2
6	Тема 6. <i>Побудова мовних одиниць</i>	5
7	Тема 7. <i>Навчальне редагування</i>	5
8	Тема 10. <i>Підготовка до написання творів</i>	5
9	Тема 11. <i>Елементи fanfiction на уроках української мови</i>	5
Разом		30

Індивідуальне завдання оцінюється за такими критеріями:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладення матеріалу;
- використання довідкової літератури;
- якість оформлення.

9. Види контролю й система накопичення балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

- 30 балів** – засвоєння теоретичної бази (тестові завдання за теоретичним матеріалом практичного заняття, ведення опорного конспекту (та ін.);
- 30 балів** – набуття практичних вмінь і навичок (завдання практичного змісту, що подаються до планів на практичне заняття, написання самостійної роботи на занятті за темою);
- 20 балів** – індивідуальне завдання; доповідь або презентація, що студент виконує самостійно для повторення та узагальнення навчального матеріалу – **10 балів**. Конспектування наукових праць – **10 балів**. Саме такий вид роботи дозволяє систематизувати знання студентів і перевірити вміння розкрити тему.
- 20 балів** – залік як форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських заняттях, самостійної та індивідуальної роботи. Студент автоматично отримує залікову оцінку у випадку, якщо під час своєї роботи протягом семестру він набрав мінімально необхідну суму в 60 балів. У випадку, якщо такий студент виявить бажання скласти залік, оцінка нараховується йому відповідно до продемонстрованих на заліку знань. Залік з дисципліни «Мовленнєві засади НЛП» проходить у формі усного опитування, яке передбачає два теоретичних питання – **20 балів** (за повну усну відповідь).

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування.

За усну відповідь на занятті студент може отримати максимум **3** бали. За доповнення та участь в обговоренні питань – максимум **1** бали.

За самостійну роботу на занятті – максимум **3** бали

Письмовий контроль у вигляді контрольних робіт оцінюється в максимум **6** балів, поточне тестування за кожною темою – максимум **2** балів.

	Вид контрольного заходу / кількість контрольних заходів / кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількіс ть балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка та презентація одного з теоретичних питань плану заняття	10	2	20
2	Якісна підготовка практичного завдання до плану заняття	10	2	20
3	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу I</i>	4	6	12
4	Контрольне тестування за результатами вивчення матеріалу <i>Розділу II</i>	2	6	12
Підсумко вий контроль -	Індивідуальне завдання 1. доповідь або презентація 2. конспект	2	20	20
	Залік		20	20

Усього	18	100
--------	----	-----

1. Усне опитування – 3 бали.
 - 3 бали ставиться, якщо студент: ґрунтовно і повно викладає матеріал; виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, застосовує знання на практиці, відповідь відзначається багатством словникового запасу, точністю використання;
 - 2 бали ставиться, якщо студент, висвітлюючи питання, дає відповідь, що задовольняє ті ж попередні вимоги, але допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу;
 - 1 бал ставиться, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень теми, але викладає матеріал не досить повно і допускає фактичні неточності і помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; має незначний словниковий запас.
2. Поточне тематичне тестування – 2 бала.
 - 2 бали ставиться, якщо студент виконав завдання без жодної помилки;
 - 1,5 бала ставиться, якщо студент допустив 1- 2 помилки;
 - 1 бал ставиться, якщо студент допустив 3-4 помилки;
 - 0,5 бала ставиться, якщо студент допустив 5-6 помилок
3. Контрольне тестування – 6 балів.
 - 6 балів ставиться, якщо студент виконав завдання без жодної помилки;
 - 5 балів ставиться, якщо студент допустив 1- 2 помилки;
 - 4 бали ставиться, якщо студент допускає 2-3 помилки;
 - 3 бали ставиться, якщо студент допустив 3- 4 помилки;
 - 2 бали ставиться, якщо студент допустив 4-5 помилки;
 - 1 бал ставиться, якщо студент допустив 5-6 помилок.
4. Доповідь або презентація – 10 балів.
 - 10 балів ставиться, якщо визначається актуальність теми, мета і завдання даної роботи; характеризується наявна або використана література; формулюються 2-3 питання плану, які повинні розкрити зміст проблеми, історію становлення і сучасний стандартний стан проблеми. Кожне питання повинно закінчуватися чітко сформульованими висновками. Список літератури повинен включати не тільки підручники і посібники, але і монографії та джерела (не менше 2). Список літератури складається з 5-7 джерел. При цитуванні обов'язково вказати джерело і сторінку, на якій поміщено цитату.
5. Перевірка конспектів – 10 балів.
 - 10 балів ставиться, якщо конспект являє собою короткий виклад прочитаного матеріалу, доповіді, лекції, статті. Має в основі план і тези або план у тезовій формі, який легко залучити для розкриття фактичного матеріалу. Конспект повинен містити не лише констатуючу, а й аргументуючу частину: приклади, доведення виучуваного матеріалу, власні думки тощо.

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Білоусенко П. І., Явір В. В. Проблемно-ситуативні завдання на уроках рідної мови. – К.: Освіта, 1990.
2. Мельничайко В. Я. Лінгвістика тексту в шкільному курсі української мови. – К., 1986.
3. Мельничайко В. Я. Творчі роботи на уроках української мови. - К.,1984.
4. Методика викладання української мови в середній школі / Олійник І. С., Іваненко В. К., Рожило Л. П., Скорик О. С.; за ред. І.С.Олійника. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Вища школа, 1989. – 439 с.
5. Методика навчання рідної мови в середніх навчальних закладах / За ред. М. І. Пентиліук: підручник для студентів-філологів. - К.: Ленвіт, 2000, 2009.
6. Практикум з методики навчання української мови / Колектив авторів за редакцією М. І. Пентиліук. – К.: Ленвіт, 2003.

Допоміжна

1. Альтшуллер Г. С., Верткин и. М. Как стать гением: Жизненная стратегия
2. Гильбух Ю. З. Внимание: одаренные дети.— М.: Знание, 1991.
3. Гін А.О. Прийоми педагогічної техніки. — Х. : Веста: Видавництво «Ранок», 2007. — 176 с.
4. Грипас Н. Я. Работа над текстом на уроках мови в 4 - 6 класах. - К., 1988.
5. Девдера М. Від антропоцентричної лінгводидактики //Дивослово. – 1997. -№7. - С. 62 – 64.
6. Донченко Т. К. Організація навчальної діяльності учнів на уроках рідної мови. – К., 1995.
7. Иванов Г. И. Формулы творчества, или Как научиться изобретать.— М.:
8. Пентиліук М. І. Наукові основи комунікативної спрямованості у навчанні рідної мови // УМЛШ. – 1999. - №3. – С. 8-10.
9. Пентиліук М. І. Работа з стилістики у 4-8 класах. - К., 1986.
10. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : Посібник для студентів пед. університетів та інститутів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук. – К.: Ленвіт, 2011. – 366 с.
11. Стельмахович М. Г. Розвиток усного мовлення на уроках української мови. – К., 1976.
12. Стельмахович М. Г. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення учнів 4 8 класів. – К.,1981.
13. Шелехова Г. Т. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення на уроках рідної мови в середній школі. – К.,1998.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Це не обговорюється.

Бали за просто присутність на занятті не виставляються.

Ще років зо два тому я додавала «на превеликий жаль», але досвід дистанційного спілкування з темними квадратами в моніторі замість студентів або споглядання того, як народ спить, потягується і п'є чай, але абсолютно німотствує на занятті, переконав

мене в тому, що так, присутність не означає притомність. Тож вибачайте, але на занятті **треба бути і працювати**.

Відпрацювання пропусків здійснюються шляхом виконання незроблених письмових завдань або тестів упродовж тижня після того, як Ви з'явилися знову в стінах нашого факультету. Якщо це пропущене практичне заняття, то тут ми з Вами матимемо приємність спілкуватися наживо, яким би режим комунікації не був – онлайн чи офлайн. Теорії майже не буде: історична граматики – передусім практична дисципліна, тож переказувати підручник М.А.Жовтобрюха чи мої лекції Ви точно не будете. А щоб розібратися практично, то треба вдумливо читати й аналізувати все, що бачите й чуєте.

Старші курси Вам точно розкажуть: довго я не тримаю нікого зі студентів. Максимум – 15 хвилин.

Політика академічної доброчесності

Не списувати. Списане завжди видно. І якщо письмова робота дає змогу це помітити швидко, то студентські усні відповіді нерідко перетворюють практичне заняття на хату-читальню, коли студент читає з роздруковки або навіть із телефона й не намагається зрозуміти, що ж там написано ☺. Чим закінчуються такі речі? Веселим викриттям і відповідною оцінкою. Тим більше на історичній граматиці. До речі, курс чи не найскладніший зі всієї чотири роки, але практичні заняття в нас проходять завжди неймовірно весело: викриття бездумного читання й довільного, не підкріпленого жодними доказами малювання на дошці ієрогліфів відбувається весело під сміх і чительника/малювальника, і всієї групи.

Тож якщо Ви хочете розібратися в тому, що читаєте і про що хочете відповісти на семінарі, готуйтеся до занять із розумом.

А тепер ми підходимо до надважливого питання: Чи можна користуватися інтернет-ресурсами? **МОЖНА. АЛЕ!** Тільки з відповідальним покликанням на авторів текстів.

Якщо говорити про письмові завдання, котрих буде 95%, то **перша помічена списана фраза забезпечує хейт і бан Вашої спроби заробити бал**. А переробляти чи виконувати нове завдання – складніше. І Ви неодмінно дізнаєтеся на власному досвіді, як це – виконувати інше завдання вже чесно.

Тож **будьте чесними одразу**.

Тепер **стосовно до заліку**. Це буде завдання у вигляді командної роботи, коли кожна команда має презентувати власний кейс творчих завдань у тому чи тому класі.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використовувати на занятті засоби зчитування та пошуку інформації в Інтернеті **можна лише після моєї фрази** «А тепер дістаємо наші телефони / планшети / нетбуки...».

Якщо такий засіб або шпаргалку Ви спробуєте використати на іспиті, то відбувається заміна екзаменаційного білета, на якому б етапі Вас на цьому списуванні не заскочили. Плюс я конфісковую Ваш телефон / планшет / шпаргалку, і до кінця іспиту він / вона упокоюється на першій парті перед викладацьким столом у безпечному від Вас і від мене місці.

Комунікація

Конкретику стосовно місць доступу до мене в реалі та віртуалі див. першу сторінку цього Силабусу, та і з минулого року нічого не змінилося.

Спілкуватися зі мною можна **майже цілодобово**. Ви ж знаєте ☺. Можу не взяти слухавки й не відповісти на повідомлення десь із 01год.30хв. до 08год.00 хв. Причина по-

людськи проста: у цей час я зазвичай сплю й не можу крізь сон відчувати порухи думок спраглих до знань юних філологів.

Якщо Ви телефонуєте, то нагадайте про себе: «Вас турбує студент(ка) четвертого курсу філології...». Якщо телефонуєте вперше за день, то не зайвим буде й привітання.

Так само якщо Ви пишите мені в Telegram чи якийсь інший месенджер / пошту, то також представляйтеся, бо далеко не у всіх Вас ніки збігаються з іменем та прізвищем, натомість я змушена вгадувати, хто ж ховається за загадковим «Лісьоно4ком» чи «ЮнимОрлом».

У режимі онлайн – **вимога**: усі свої ніки в Telegram, Viber, Zoom Ви маєте перетворити на традиційне прописування імені та прізвища. Ну і не висіти чорними квадратами або якимись химерними картинками в конференціях, а бути видимими, рухомими й чутними в етері під час заняття. Словом, Ви це вже знаєте за минулими роками, але я нагадала 😊.

Які питання можна мені ставити. Як і завжди, будь-які, котрі не порушують особистого простору. Можете запитувати геть усе: постараюся дати вичерпну відповідь. І не тільки про мовознавство.

І, як пишуть колеги-могилянці і як ви вже знаєте, «**хабарів не беру, дітей не їм**». 😊

P.S.: ЧИМ БІЛЬШЕ ЗАПИТАНЬ ВИ СТАВИТЕ ВИКЛАДАЧЕВІ, ТИМ КРАЩЕ ДЛЯ ВАС

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марти Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>

Керівник навчально-методичного відділу

Людмила НЕСТЕРЕНКО